

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8CdoR/2/2025
Identifikačné číslo spisu:	1520205463
Dátum vydania rozhodnutia:	25.02.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1520205463.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletú N. I., narodenú X. K. XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vázovova 7/A, dieťa rodičov K. D. I., narodenej XX. S. XXXX, D., S.V. XXXX/XX, zastúpenej spoločnosťou NIKU & partners, s. r. o., Bratislava, Prokopa Veľkého 51, IČO: 36 866 008 a K. T. I., narodeného XX. S. XXXX, D., J. O. XXXX/XX, zastúpeného advokátom JUDr. Pavol Gráčik, Nitra, Farská 40, za účasti Krajskej prokuratúry Bratislava, Vajnorská 47, Bratislava, o návrhu otca o zrušenie zákazu styku a o úpravu styku otca, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 22P/103/2020, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 11. septembra 2024 sp. zn. 13CoP/78/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 22P/103/2020-554 z 21. apríla 2023 zrušil výrok rozsudku Okresného súdu Bratislava V č. k. 42C/99/2010-336 z 10. januára 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 14Co/220/2013-410 z 1. apríla 2014 o zákaze styku otca s maloletou (I); konanie o návrhu otca vo vzťahu k O. I., narodenej X. O. XXXX zastavil (II); návrh otca na úpravu styku s maloletou N. zamietol (III); vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania(IV).

1.1. Z dôvodu dosiahnutia plnoletosti O. I. v priebehu konania, súd prvej inštancie konanie zastavil v súlade s 161 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Výrok o zastavení konania nadobudol právoplatnosť dňom 4. júla 2023.

1.2. Vo vzťahu k maloletej N. sa otec podaným návrhom domáhal zrušenia zákazu styku z dôvodu, že po období výkonu trestu odňatia slobody pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby na poškodenej matke maloletých detí a po preukázanej terapii absolvovanej u psychológa je možné požiadať o úpravu styku s maloletou. Navrhol, aby súd vykonal všetky opatrenia smerujúce k obnove vzťahu medzi otcom a

dieťaťom a styk s maloletou upravil v závislosti od vyjadrenia odborníkov a to aj s prihliadnutím na predpoklad, že vzhľadom k dlhodobému odlúčeniu bude nutné zvoliť postupné rozširovanie kontaktu.

1.3. Z odôvodnenia vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 42C/99/2010-336 z 10. januára 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 14Co/220/2013-410 z 1. apríla 2014, ktorým bolo rozvedené manželstvo rodičov maloletej O. I.Á., narodenej X. O.Í. XXXX a N. I.Č., narodenej X. K. XXXX, bol zakázaný styk otca z dôvodu, že v čase konania o rozvod sa otec maloletých detí nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody po tom, čo bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 5T/145/2010 pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona, s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a), písm. b) Trestného zákona za to bol odsúdený podľa § 208 ods. 2, § 36 písm. j) § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona k trestu odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, súd odporcu (v rozvodovom konaní) pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia. Z výkonu trestu odňatia slobody bol otec podmienčne prepustený v januári 2015.

1.4. Súd prvej inštancie posudzujúc podstatné okolnosti pre zmenu rozhodnutia, ktoré tvorili podklad pre vydanie skoršieho rozhodnutia dospel k záveru, že je v záujme maloletej N., aby vyrastala v zdravej atmosfére pokoja, stability, ktorú má vytvorenú u matky, a aby jej výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju rozumových a fyzických schopností. Zhodnotením zmeny pomerov na strane všetkých účastníkov, ktorá nastala uplynutím času, pribúdajúcim vekom maloletej N., hlbokou dlhodobou narušenou nerealizáciou styku otca s maloletou, jej intelektuálnou a emocionálnou vyspelosťou, na základe ktorej by mala byť maloletá schopná spracovať konfrontáciu s objektívnymi skutočnosťami z rodinnej histórie. S prihliadnutím na podstatnú zmenu na strane otca, ktorý už nie je vo výkone trestu odňatia slobody, súd prvej inštancie ustálil, že maloletá N.Í. nehrozí ohrozenie psychického vývinu dieťaťa nevhodným možným prostredím styku, preto nie je dôvod pre pretrvávajúci zákaz styku otca s ňou, pretože nebol preukázaný zo strany otca neprimeraný a necitlivo zvolený kontakt, čím by bola jej výchova narušovaná, resp. že by z preventívnych dôvodov bolo potrebné udržiavať zákaz styku, hoci je nepochybné a pochopiteľné výlučné pôsobenie matky, ktorá ako obeť psychického násillia prirodzene prenáša svoje postoje na dieťa, ktoré sa necíti komfortne pri otcom prejavovanom záujme o školskú dochádzku a súvisiace aktivity, o čom školy nie sú informované, ale len matka ako rezidenčný rodič.

1.5. Právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 2 ods. 2, § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), čl. 9 ods. 3, čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa, § 25 ods. 3, § 26 Zákona o rodine. S poukazom na čl. 32 ods. 4 Listiny základných ľudských práv a slobôd, a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, súd prvej inštancie zdôraznil, že doterajšie trvanie zákazu styku vytvorilo dostatočný priestor na to, aby maloletá dosiahla v harmonickom prostredí matky dostatočnú psychickú odolnosť, umožňujúcu jej v primeranej miere a spôsobe kontaktu akceptovať otca s jeho špecifikami. Navyše stratou účinku rozhodnutia po dosiahnutí plnoletosti staršej sestry O.y, by bola neudržateľná situácia dvojitého režimu vo vzťahu ku každému z detí, keď obe sa sústavne pripravujú na budúce povolanie a žijú v spoločnej domácnosti s matkou. Napriek právoplatnému odsúdeniu otca za násilný trestný čin smerovaný voči matke maloletej a s poukazom na čl. 5 písm. e) Základných zásad Zákona o rodine, súd prvej inštancie prihliadol na otcom riadne vykonaný trest odňatia slobody a neexistenciu dôvodov na to, aby bol naďalej istým spôsobom trestaný absolútnou nemožnosťou kontaktu so spoločným dieťaťom, keď zákaz styku v čase rozhodovania bol odôvodňovaný aj odkazom na jeho prebiehajúci výkon, avšak potreba citlivého prístupu k obnoveniu styku by bola možná otcom navrhovaným výchovným opatrením. Zo správy Liberate, o. z. zo 7. januára 2022 vyplynulo, že otec absolvoval tri sedenia na základe nariadeného výchovného opatrenia a nakoľko podmienkou intervencie je uznanie vlastného násilného správania a prevzatie zodpovednosti, pričom otec opakovane udával, že sa žiadneho násilného správania voči exmanželke nedopustil, stretnutia nedokázali plniť obsahové celky programu. Zo správ Aliancia žien z 1. októbra 2021, z 18. marca 2022 a z 29. júna 2022 vyplynulo, že matka a maloleté absolvovali nariadené výchovné opatrenie a nezáujem maloletých detí o stretnutia s otcom sa nepodarilo odstrániť. Z otcom predloženého znaleckého posudku K. X. O., N., K., K., ako aj z výpovede W. K. A. J.H., N. mal súd prvej inštancie dostatočne preukázané, že otcova osobnosť nepredstavuje pre maloleté dieťa neprimeranú hrozbu, či riziko negatívneho patogénneho pôsobenia na osobnostný vývoj dieťaťa, pričom

po odstránení záťaže z nekompatibilného vzťahu s bývalou manželkou jeho osobnosť ničím nevybočuje. Primeraná a s odbornou pomocou vhodne zvolená forma kontaktu otca s maloletou N. by mala pre maloletú za týchto okolností predstavovať primeranú životnú záťaž, pričom napriek nepochybnej potrebe chrániť záujmy maloletej, nemožno túto ochranu poskytovať nad rozumnú mieru, v rozpore s ďalším právom dieťaťa poznať svojho rodiča. Súd prvej inštancie rešpektoval nevoľu maloletej N. k stretávaniu sa s otcom, z ktorého dôvodu vzhľadom na vek maloletej, zamietol návrh otca na autoritatívnu úpravu styku, a to aj v kontexte zamietnutého návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania, ktorým chcel otec preskúmať duševný stav matky maloletej, ktorú skutočnosť považoval súd prvej inštancie za irelevantnú pre dané konanie. V kontexte uvedeného poznamenal, že prenos postoja matky ako preferenčného, rezidenčného rodiča, vzhľadom na prežité traumy zo spoločného života s otcom, je prirodzený, keď si maloletá vzhľadom na vek a intelektuálnu vyspelosť bola schopná sformulovať svoj vlastný názor a úsudok, s cieľom vytvorenia autentického vzťahu k otcovi, čo však pri eliminácii akejkoľvek formy kontaktu, v zmysle doteraz vyslovovaného zákazu styku, nie je možné. V závere súd prvej inštancie opätovne zdôraznil, že predpokladom potenciálneho obnovenia kontaktov otca s maloletou N. naďalej je, aby si otec uvedomil následky svojho konania voči matke na psychiku maloletých detí a skutočné príčiny ich postoja voči jeho osobe, na preukázanie ktorých, nie je nutné vykonať znalecké dokazovanie. Maloletá N. bude nepochybne schopná akceptovať obnovenie kontaktov s otcom iba za predpokladu zlepšenia stavu v rodine, po definitívnom spracovaní traumatizujúcej rodinnej histórie pre všetkých jej členov, za využitia odbornej pomoci. Na základe uvedených dôvodov súd prvej inštancie zrušil zákaz styku otca s maloletou N. a návrh na úpravu styku zamietol. O trovách konania rozhodol v súlade s § 52 CMP.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 11. septembra 2024 sp. zn. 13CoP/78/2023 (v spise na č. l. 951), zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a III. tak, že návrh otca zamietol; vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2.1. Odvolací súd posudzujúc odvolania rodičov maloletej Patrície, za účelom zistenia skutočného stavu veci, doplnil a zopakoval dokazovanie podľa § 68 CMP na nariadenom pojednávaní pred odvolacím súdom a to výsluchom účastníkov konania a oboznámením listinných dôkazov a to znaleckým posudkom č. 61/2020 znalkyne N.. K. E. F., znalkyne z odboru psychológia, odvetvie poradenská psychológia, klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, psychológia sexuality z 9. septembra 2020 (v spise na č. l. 31), psychologickým overením pravdivosti z 28. júla 2020 (v spise na č. l. 70), znaleckým posudkom č. 69/2020 K. X. O.É., N., K., K., znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia z 9. septembra 2020 (v spise na č. l. 72), odpoveďou súdneho exekútora S.. S. K., Exekútorský úrad Bratislava z 1. marca 2021 sp. zn. EX 239/12 (č. l. 139), rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 5T/145/2010-408 (č. l. 165), správou z Liberate, o. z. občianske združenie, Bratislava zo 7. januára 2022 (v spise na č. l. 398), správou Aliancie žien z 18. marca 2022 (č. l. 431 a 440), upovedomením o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia Ministerstva vnútra SR, OR PZ v Bratislave V, Obvodné oddelenie PZ Bratislava Petržalka - Sever zo dňa 18.10.2023 bolo zistené, že oznamovateľku upovedomili o začatí trestného stíhania dňa 18.10.2023 a o vznesení obvinenia proti otcovi za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2 Trestného zákona v súvislosti s neplnením si vyživovacej povinnosti v mesiacoch júl až október 2023 voči maloletej N., rozsudkom Mestského súdu Bratislava II č. k. 22P/74/2022-203 z 12. júna 2023 o návrhu otca na uloženia výchovného opatrenia vo vzťah k maloletej Patrícii a o zastavení konania voči O. I.. Kolízny opatrovník navrhol styk otca s maloletou N. neupraviť, s poukazom na najlepší záujem maloletej. Krajský prokurátor rozhodnutie o zákaze styku ponechal na úvahe súdu s rešpektovaním názoru maloletej, ktorá je vo veku blízkom dospelosti (16,5 roka). Vo zvyšnej časti navrhol rozsudok potvrdiť.

2.2. Zo zopakovaného a doplneného dokazovania odvolací súd ustálil, že maloletá N. sa s otcom stretávať nechce, nepamätá si ho, nemá v živote prázdno bez otca, nahnevalo by ju, ak by mala určené dni styku, zásadne odmieta ďalšiu terapiu, má nezmenený zásadný postoj k tomu, že situáciu nechce zmeniť, otec urobil chybu, odmieta ho ako človeka, ktorý si túto chybu doposiaľ nepripustil a situáciu v rodine má spracovanú. Matka na pojednávaní pred odvolacím súdom uviedla, že aktuálne maloletá N. vníma situáciu, sama ju upozornila na radikalizáciu otca na sociálnych sieťach, ktorú vníma veľmi negatívne, a ktoré sú v rozpore s jej hodnotovým nastavením, ktoré sú verejne dostupné, negatívne

vnímala aj zavolanie polície v situácii, kedy mala byť vypočutá v októbri 2023, maloletá mala za to, že neboli dodržané jej participačné práva a uviedla, že posledná vec, že otec neplatí výživné na ňu v symbolickej sume XXX eur mesačne, považuje za vzdanie sa jej ako dcéry. Zdôraznila, že bez sebareflexie otca na jeho konanie, nie je možné nadviazanie kontaktu s maloletou, čo očakáva aj ona, preto ťažko a nespravodlivo vníma povinnosť podrobenia sa výchovnému opatreniu. Otec maloletej zotrval na svojom stanovisku. Z ním predložených znaleckých posudkov nevyplyva, že by mal byť hrozbou pre maloletú. Poukázal na znalecký posudok znalkyne V., vypracovaný v pôvodnom trestnom konaní, podľa ktorého má matka výrazné poruchy v interpersonálnych vzťahoch, k čomu sa nevyjadril žiadny psychiater a teda ide o ďalší nedostatok. Vyjadril rozhorčenie nad nemožnosťou oboznámiť sa so záznamom o výsluchu maloletej. Z oboznámeného obsahu vyvodil, že maloletá je pod negatívnym sýtením matky, používa výrazy neprirodzené jej veku a vedomosti. Deti ho v minulosti milovali, dnes majú z neho strach a nikoho nezaujíma prečo. Podľa jeho názoru je potrebné eliminovať toxicitu prostredia, treba pracovať aj s matkou, ktorá by mala prehodnotiť svoje postoje. Na začiatku by bolo vhodné začať s asistovaným stykom, pretože za danej situácie si nevedel predstaviť styk určitým spôsobom.

2.3. Následne poukázal na závery vyplývajúce zo znaleckého posudku č. 61/2020 znalkyne N.. K.. E. F., znalkyne z odboru psychológia, odvetvie poradenská psychológia, klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, psychológia sexuality z 9. septembra 2020, predloženého otcom. Z komplexného psychologického posúdenia osobnosti otca, znalkyňa otca charakterizovala ako extrovertovaný, zážitkový typ, afektívny typ. V jeho správaní sa podieľajú vo významnej miere city a nálady, situačne so sklonom k teatrálnemu odvádzaniu vnútorného napätia a anxiety. Do vzťahu dáva agresívne napätie a sprievodnú úzkosť, agresivitu vyvažuje úzkosťou. Je humánne a sociálne nastavený so záujmom o ľudí. Má charakteristickú zvýšenú citlivosť voči morálnym problémom a citlivý je aj voči problémom iných ľudí. Ide o diferencovanú osobnosť, emocionálne a sociálne relatívne zrelú, adekvátne sociabilnú. Preferuje menej početné vzťahy a ťažšie prijíma nové informácie, adaptačnú fázu má predĺženú a v situácii frustrácie má sklon ku konfliktovým vzťahom a k reagovaniu za každých okolností a v každej situácii na dianie okolo seba. V konfrontačných situáciách môžu byť jeho reakcie viac osobné a často nevhodné. V emocionálne a energeticky náročných situáciách so sklonom k regresným prejavom, kedy dochádza k uvoľňovaniu brzdoých mechanizmov osobnosti a k zhoršeniu výkonu, so subjektivistickým nastavením s prejavmi egocentrizmu a v správaní s prvkami prejavov agresivity navonok. Kompenzačne potrebuje dosiahnuť vnútorný pocit bezpečia a istoty. V štandardných životných situáciách všeobecne mentálny brzdoý mechanizmus osobnosti dostatočne funguje v udržiavaní jeho vnútornej rovnováhy a v usmerňovaní správania. Pri analýze indikátorov celkového prežívaného stresu sú hodnoty pod kritickou úrovňou, okrem klinických škál nepresahuje kritickú úroveň ani prežívanie anxiety. Vnútorné zdroje na zvládanie záťaže vníma ako dostatočné. Pre identifikáciu posttraumatickej stresovej poruchy nie sú zvýšené hodnoty nad kritickú úroveň. V interpersonálnej interakcii sa hodnotí ako hyperafiliatívna osobnosť v adaptívnej norme. Podľa znalkyne posudzovaný dokáže správne vnímať prežitú udalosť a ich správne interpretovať, nemá tendencie ku klamstvu, fabulácii či fantázii a nie sú u neho známky svedčiace pre psychotický proces ani pre poškodenie funkcií psychiky. Všeobecná vierohodnosť otca vzhľadom na výsledky vyplývajúce z komplexnej psychodiagnostiky jeho osobnosti je nenarušená a tiež je nenarušená vierohodnosť jeho výpovede vo vzťahu k trestnej veci, za ktorú bol právoplatne odsúdený. Výsledok psychofyziológického overenia pravdivosti polygrafom podporuje konštatovanie, že špecifická vierohodnosť výpovede otca je nenarušená a neboli u neho psychodiagnostikou zistené ani znaky duševnej poruchy. Podľa znalkyne otec vzhľadom na výsledky komplexnej psychodiagnostiky je zo psychologického hľadiska po osobnostnej stránke spôsobilý samostatne zabezpečiť starostlivosť a výchovu maloletých detí, nie je u neho potrebná psychologická intervencia. Z psychologického overenia pravdivosti z 28. júla 2020 bol výsledok pravdivosti polygrafom so záverom, že špecifická vierohodnosť otca je nenarušená. Zo znaleckého posudku č. 69/2020 vypracovaného K.. X. O., N., K., K., znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia z 9. septembra 2020 bolo zistené, že u otca duševnú poruchu v úzkom slova zmysle nezistil. Z hľadiska jeho osobnosti znalec pripustil nezrelé prvky v minulosti, ankastické znaky u posudzovaného evidentne oslabujú, badať tendenciu k ustálenosti a rozváznosti, so schopnosťou kritického zhodnotenia k svojej minulosti. Znalec z medicínskeho hľadiska nevidel prekážku pre opätovný prístup otca k svojim dcéram, patogénne pôsobenie z jeho strany na ich

osobnostný vývoj taktiež nepripustil a vzhľadom na rozvod manželstva sa už relevantný konfliktný prvok v danom zmysle neuplatňuje. K svojim deťom mal vždy dobrý, otcovský vzťah, jeho kontakt s deťmi nebol obnovený a nejestvujú žiadne poukazy k tomu, že by sa k deťom mal správať násilným či agresívnym spôsobom, keďže agresivita sa nejaví ako prirodzená súčasť osobnosti otca, ktorého nebezpečnosť pre maloleté deti znalec vylúčil. Taktiež neboli u neho zistené žiadne paranoidné interpretácie či zahmlievanie skutočností a nepotrebuje žiadnu psychiatrickú intervenciu.

2.4. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. XT/XXX/XXXX-XXX z 31. mája 2011 bol otec uznaný vinným za zločin týrania blízkej a zverenej osoby, za čo bol odsúdený k trestu odňatia slobody vo výmere 7 rokov s minimálnym stupňom stráženia. Skutok spočíval v týraní blízkej osoby, spôsobujúc jej psychické utrpenie, a to ponižovanie, pohrdavé zaobchádzanie, neustále sledovanie, vyhrážanie, vyvolávanie strachu a stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním a iným správaním ohrozujúcim jej fyzické alebo psychické zdravie, ktorý čin spáchal závažnejším spôsobom konania - so zbraňou, ktorého skutku sa dopustil v období od mesiaca marec 2008, od ktorého svojej manželke, s ktorou žil v spoločnej domácnosti s dvomi maloletými deťmi, spôsoboval psychické utrpenie tým spôsobom, že ju nútil byť neustále v jeho prítomnosti, zakazoval jej voľne chodiť von, umožnil jej to, iba ak ho o to požiadala, bez jeho dohľadu ju nepustil von spolu s dvomi spoločnými deťmi, ak boli mimo spoločnej domácnosti, nikdy ju nepustil mimo svoj dohľad spolu s deťmi, ale jedno s detí muselo zostať s ním ako záruka, že od neho poškodená neodíde. Začiatkom mesiaca marec 2010 držal v rukách legálne držanú strelnú zbraň, s ktorou sa vyhrážal poškodenej a mieril zbraňou na ňu, ďalej dňa 15. apríla 2010 vzal zo skrine uvedenú strelnú zbraň, opätovne sa vyhrážal poškodenej, čím utrpela zo strachu o svoj život a zdravie svojich detí psychické utrpenie. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 14. septembra 2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2To/96/2011.

2.5. Zo správy Liberate o. z., občianske združenie Bratislava zo 7. januára 2022 bolo zistené, že otec sa v časovom rozmedzí od 24. augusta 2021 do 30. augusta 2021 dostavil na 3 individuálne sedenia programu zameraného na elimináciu násilného správania vo vzťahoch blízkych osôb. Počas stretnutí popieral násilné správanie voči exmanželke, vzhľadom na ktorý postoj nedokázali ďalšími stretnutiami plniť obsahové celky programu, v ktorom je pre ďalší postup potrebné, aby klient uznal svoje vlastné násilné správanie, prevzal zaň zodpovednosť a pracoval na osobnostnej zmene.

2.6. Zo správy Aliancie žien z 18. marca 2022 vyplýva, že odborné poradenstvo začali na základe uloženého výchovného opatrenia s maloletými deťmi a s matkou počas letných prázdnin. Celkovo absolvovali s matkou 9 stretnutí a s deťmi 8 stretnutí s konštatovaním, že maloleté deti majú jasne vymedzené postoje a hodnotové presvedčenia. Po absolvovaní stretnutí výchovného opatrenia sú možnosti zariadenia v rámci jeho kompetencií vyčerpané. Maloleté deti momentálnu situáciu prežívajú veľmi ťažko, keďže otec zasahuje do ich spoločenského, školského života a tým im spôsobuje aj v škole zážitky, ktoré im komplikujú postavenie v komunite spolužiakov. Jeho zvýšený záujem nepociťujú ako pozitívny prínos, ale ako pokus o kontrolu, ktorý sa mŕňa cieľu, akým by malo byť nejaké zblíženie. Ich spomienky na detstvo sú už veľmi matné, s matkou je ich život spokojný, ale aj podnetný a presiaknutý láskou a porozumením. S matkou celkovo absolvovali 20 hodín výchovného opatrenia a rovnako aj maloletými deťmi 20 hodín s konštatovaním, že nezáujem maloletých detí o stretnutia s otcom, ako aj odmietanie akéhokoľvek zblíženia s otcom sa im nepodarilo odstrániť.

2.7. Z upovedomenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave V, Obvodného oddelenia Policajného zboru Bratislava Petržalka - Sever z 18. októbra 2023 bolo zistené, že oznamovateľku upovedomili o začatí trestného stíhania dňa 18. októbra 2023 a o vznesení obvinenia proti otcovi za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2 Trestného zákona v súvislosti s neplnením si vyživovacej povinnosti v mesiacoch júl až október 2023 voči maloletej Patricii.

2.8. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 42C/99/2010-336 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 1. apríla 2014 sp. zn. 14Co/220/2013 (v spise na č.l.410) bolo rozvedené manželstvo rodičov maloletej O. I., narodenej X. O. XXXX a N. I., narodenej X. K. XXXX; bol zakázaný styk otca z dôvodu, že v čase konania o rozvod sa otec maloletých detí nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody po tom, čo bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn.

5T/145/2010 pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona, s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a), písm. b) Trestného zákona za to bol odsúdený podľa § 208 ods. 2, § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona k trestu odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, súd odporcu (v rozvodovom konaní) pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia. Z výkonu trestu odňatia slobody bol prepustený v roku 2015. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 23. marca 2015 sp. zn. 7Cdo/799/2014 odmietol dovolanie otca.

2.9. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 20P/55/2015-183 z 27. apríla 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č. k. 11CoP/306/2017-252 z 20. februára 2018 bol návrh otca na zrušenie zákazu styku s maloletými deťmi a návrh o úpravu styku zamietnutý, s právoplatnosťou od 16. marca 2018. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 20. júna 2019 sp. zn. 3Cdo/119/2018 odmietol dovolanie otca.

2.10. Rozsudkom Mestského súdu Bratislava II č. k. 22P/74/2022-203 z 12. júna 2023 bol návrh otca na uloženie výchovného opatrenia vo vzťahu k maloletej N. zamietnutý a vo vzťahu k O. I. bolo konanie zastavené.

3. Následne odvolací súd citoval čl. 5 písm. h) Základných zásad Zákona o rodine, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 3 ods. 1, čl. 9 ods. 2 a čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa, § 26 Zákona o rodine, čl. 41 ods. 4 ústavy. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania sa odvolací súd nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu rozhodnutia o zákaze styku otca s maloletou. Ustálil, že otec nepreukázal, že by v stresových situáciách a pod záťažou v súvislosti s rodinou, teda nielen v kontakte s matkou maloletej, mal svoje konanie a agresivitu pod kontrolou, ku ktorej zmene mala prispieť práve otcovi doporučená psychoterapia, ktorú doteraz neabsolvoval, ktorej potreba bola nepochybne konštatovaná aj znalcom W.. K.. A. J.Ý., N.. a to nielen v čase rozhodovania o zákaze styku, ale aj v čase konania o rozhodovaní o prvom návrhu otca na zrušenie zákazu styku a úpravu styku s dieťaťom. Taktiež na strane otca nedošlo k zmene pomerov ani v tom, že by konanie, ktoré súd považoval za trestné, vyhodnotil priznaním si chyby, teda sebareflexiou k protiprávnemu konaniu, za ktoré bol právoplatne odsúdený. V kontexte uvedeného zdôraznil, že potreba psychoterapie nepominula ani rozvodom manželstva rodičov maloletej, a netýkala sa len vo vzťahu k matke dieťaťa, ale celkovo za účelom stability osobnosti otca, ktorý je pod vplyvom záťaže stále vystavený riziku agresívneho konania. Znalecký posudok č. 61/2020 vypracovaný znalkyňou N.. K.. E. F. nepovažoval za presvedčivý z dôvodu, že jeho závery nekorešpondujú s posúdením osobnosti otca. Pričom zo znaleckého posudku č. 97/2015 vypracovaného znalcom W.. K.. J., N.. vyplýva, potreba psychoterapie, bez ktorej znalec styk nedoporučil. Otec teda nielenže neabsolvoval doporučenú a potrebnú psychoterapeutickú liečbu, ale nepodrobil sa ani výchovnému opatreniu nariadenému v tomto konaní prvých rozsudkom, keďže z počtu poradenstva 12 absolvoval len 3 sedenia. Vychádzajúc zo správy Liberate o. z. Bratislava je nepochybné, že otec započal výchovné opatrenie, ktoré však vzhľadom na nezmenený postoj otca, ktorý opakovane popieral násilné správanie sa voči matke maloletých detí, ďalšími stretnutiami nedokázalo plniť obsahové celky programu. Naopak zo správy Aliancie žien, ktorá začala realizovať výchovné opatrenie s matkou a pôvodne s oboma maloletými deťmi vyplynulo, že maloletá N. má jasne vymedzené postoje a hodnotové presvedčenie, a po absolvovaní stretnutí výchovného opatrenia boli možnosti vyčerpané. V nepochybnom rade závery Aliancie žien potvrdzuje aj vyjadrenie maloletej N. z výsluchu vykonaného aj pred odvolacím súdom, z ktorého jednoznačne vyplýva jej odmietavý postoj k stretávaniu sa s otcom, ktorého si nepamätá, má jeho neprítomnosť v rodine zapracovanú. Maloletá sa tiež negatívne vyjadrila, ktorý svoje násilné správanie stále popiera, chybu si nepriznal, teda mu chýba sebareflexia. K namietanému posúdeniu názoru maloletej otcom odvolací súd dodal, že prejavovaný názor je oprávnený hodnotiť len súd. V tejto súvislosti poznamenal, že navrhovaným znaleckým dokazovaním otec spochybňoval rodičovské kompetencie matky, tvrdil jej manipuláciu, pričom je zrejmé, že maloletá vzhľadom na jej vek nepochybne vie o spáchaní trestného činu otcom. Uvedené na nepochybne vplyv na jej postoj, keďže išlo o trestný čin voči blízkej osobe, preto jej záležalo na tom, aby otec prijal svoju chybu, k čomu doposiaľ nedošlo. Interpretáciu otca ohľadne názoru maloletej odvolací súd nepovažoval za správnu, lebo z jej výsluchu zistil opak.

3.1. Odvolací súd s prihliadnutím na najlepší záujem maloletého dieťaťa, posudzujúc právo styku a

zásady jeho správneho výkonu v súlade s ústavou, s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vrátane Dohovoru o právach dieťaťa konštatoval, že pre dosiahnutie spravodlivého rozhodnutia o úprave styku rodičov s dieťaťom je potrebné zo strany konajúceho súdu resp. zainteresovaných orgánov verejnej moci, zohľadniť predovšetkým existenciu pokrvného puta medzi dieťaťom a jeho zverenie do starostlivosti usilujúcimi osobami, mieru zachovania identity dieťaťa a jeho rodinných väzieb v prípade jeho zverenia do starostlivosti tej-ktorej osoby, schopnosť iných osôb usilujúcich o zverenie dieťaťa do starostlivosti, zaistiť jeho vývoj a fyzické, vzdelávacie, emocionálne, materiálne a iné potreby, ako aj pranie dieťaťa (II. ÚS 56/2017).

3.2. Záujem dieťaťa pri rozhodovaní o jeho právach predpokladá mať na zreteli najmä dva aspekty jeho záujmov. Na jednej strane stojí dikcia, že puto dieťaťa s jeho rodinou musí byť zachované, s výnimkou prípadov, keď sa rodinné prostredie ukázalo ako obzvlášť nevhodné. Z toho vyplýva, že rodinné väzby môžu byť prerušené len vo veľmi výnimočných prípadoch a je potrebné urobiť všetko pre zachovanie osobných vzťahov. Na druhej strane je v záujme dieťaťa zabezpečiť jeho rozvoj v zdravom prostredí a rodičia nesmú profitovať z takých opatrení alebo krokov, ktoré by v konečnom dôsledku poškodzovali zdravie a zdravý vývoj dieťaťa (napr. rozhodnutie ESLP vo veci Neulinger a Shuruk proti Švajčiarsku, č. 41615/07, Elsholz proti Nemecku, Maršálek proti Českej republike).

4. Nadväzujúc na uvedené dôvody a právne závery, ku ktorým dospel zopakovaním dokazovania, odvolací súd v súlade s § 388 zákona č. 160/2015 Z. z Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) zmenil napadnutý rozsudok pre nesprávne právne posúdenie a návrh otca o zrušenie zákazu, ako aj o úpravu styku s maloletou N. ako nedôvodný zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s § 52 CMP.

5. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie otec (ďalej len „dovolateľ“), ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Namietal absolútnu nepresvedčivosť napadnutého rozhodnutia, jeho arbitrárnosť až svojvôľa. Dovolateľ nesúhlasil so zmenou rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k prvému výroku, pre ktoré podľa jeho názoru nebol dôvod. Vytkol odvolaciemu súdu, že neuviedol žiadnu podstatnú argumentáciu odvolací súd neuviedol žiadnu podstatnú argumentáciu pre zmenu tohto rozsudku. Citoval odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu týkajúce sa hodnotenia prejavenej názoru maloletej odvolacím súdom. Dovolateľovi nebolo zrejmé, v čom a ako mal otec dezinterpretovať vyjadrené postoje maloletej, keďže len poukázal na obsah zápisnice z pojednávania konaného dňa 12. júna 2024 na Mestskom súde Bratislava II vo veci vedenej pod sp. zn. B5 - 22P/74/2022, na ktorý obsah poukázal. Dovolateľ argumentoval tým, že z jeho strany to nebola žiadna interpretácia, či dezinterpretácia, ako to kapciózne označil odvolací súd. Išlo len o citáciu úradne zaznamenananej interpretácie pohovoru s maloletou na súde, a to zo strany kolíznej opatrovníčky. Z vyjadrenia kolíznej opatrovníčky je zrejmé, že maloletá sa ako keby sťažovala na to, že otec nemá opravdivý záujem a práve to jej má vadiť. V tejto súvislosti si položil otázku, ako je možné, že na jednej strane si na otca maloletá N. R. (!) a na druhej strane vie (!), že sa mal dopustiť nejakého protiprávneho/násilného konania, za ktoré si dokonca musí uznať sebareflexiu. Ďalej dovolateľ nesúhlasil so záverom odvolacieho súdu o posúdení otázky zmeny pomerov. Citujúc relevantnú časť odôvodnenia, dovolateľ tvrdil, že s uvedeným záverom nesúhlasí, lebo on sa nemal uložený zákaz styku pre nejakú jeho agresiu voči jeho maloletým deťom. Podotkol, že zákaz styku mu bol uložený v zásade len pre to, že bol v trestnej veci, v rámci ktorej bol stíhaný pre psychické týranie matky maloletej, vzatý do väzby a teda absolútne nie kvôli čomukoľvek, čoho by sa mal dopustiť voči svojim v tom čase dvom maloletým dcéram. K hodnoteniu znaleckého posudku vypracovanému W. F. namietal, že opakovane navrhoval predvolanie znalkyne, čo však súd nevykonali, i napriek tomu, že uvedený znalecký posudok následne vyhodnotil ako nepresvedčivý. V kontexte uvedeného preto za neprijateľné považoval odvolávanie sa na znalecký posudok vypracovaný W. K. J., N. Dovolateľ zároveň poznamenal, že akékoľvek skutočnosti uvádzané odvolacím súdom o nedostatku sebareflexie, sú výlučne naratívom matky, ktorá je dlhé roky rezidenčným rodičom a súd prvej inštancie to aj viackrát v tejto veci skonštatoval, že maloletá preberá postoje svojej matky. V každom prípade sa snaží o obnovenie trestného procesu, v rámci ktorého bol odsúdený pre trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby voči poškodenej, ktorou bola matka, nie jeho maloleté deti. Považoval za neakceptovateľné aby bol doslova „vydieraný“ potrebou sebareflexie zo strany súdov k tomu, aby si priznal vinu za skutok, pre ktorý bol odsúdený a ku ktorému sa nikdy nepriznal, a to tým spôsobom, že jedine ak tak učiní, bude môcť byť v kontakte s dcérou. v konaní nevykonali žiadne dôkazy, ktorých účelom bolo zistenie skutkového stavu veci. Z uvedeného

dôvodu považoval napadnuté rozhodnutie o zamietnutí návrhu za nezákonné a arbitrárne, nakoľko súdne rozhodnutie nie je možné založiť na domnienkach, ale je nutné spoľahlivo zistiť skutkový stav veci. V tomto kontexte poukázal aj na nález Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. II. ÚS 22/17, z ktorého vyplýva, že k eliminácii maloletých od rodiča vo výkone väzby nepostačí len jednoduché konštatovanie o nevhodnosti styku (ako tomu bolo v danom prípade), ale je potrebné sa zaoberať sa možnosťami priameho, ako aj nepriameho styku s maloletými a svoje rozhodnutie musí súd riadne odôvodniť. Vzhľadom k tomu, že zákaz styku je vážnym zásahom do rodičovských práv jedného z rodičov, mali by byť rodičovské kompetencie a osobnostné predpoklady pre výchovu detí posúdené prostredníctvom súdneho znalca z oblasti poradenskej psychológie, ktoré som navrhoval a ktoré súd zamietol. S poukazom na čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, podotkol, že najlepší záujem dieťaťa je jedinou okolnosťou, ktorá je schopná svojim významom prelomiť ústavnú a medzinárodnoprávnú garanciu ochrany rodičovstva a rodiny a v nevyhnutnom prípade oddeliť dieťa od biologického rodiča vyslovením zákazu styku rodiča s dieťaťom. Rovnako je potom záujem dieťaťa určujúcim faktorom aj pri zrušení tohto zákazu, najmä ak vykonaným dokazovaním nebol preukázaný záver o nevhodnosti či dokonca škodlivosti prípadného kontaktu rodiča s dieťaťom. Posúdenie najlepšieho záujmu každého dieťaťa nie je možné si zamieňať so subjektívnymi názormi a predstavami rodičov o postavení druhého rodiča v živote dieťaťa. Na strane druhej je potrebné prihliadnuť aj na to, že po tak dlhom časovom období už nie je možné dospieť k relevantným záverom ohľadom okolností, ktoré viedli k odlúčeniu detí odo mňa, pričom k prerušeniu tohto kontaktu došlo v čase, kedy pamäťové stopy maloletých detí nie je možné preskúmať z hľadiska ich validity. Maloletá N. si otca s najväčšou pravdepodobnosťou ani nepamätá, u O. sú prítomné negatívne spomienky v súvislosti s otcom, ktoré boli do značnej miery sytené aj prebiehajúcim konaním a plynutím času. Podľa názoru dovolateľa odvolací súd zjavne rezignoval na akúkoľvek možnosť obnoviť kontakt otca s deťmi, resp. teraz už len s mal. Patríciov, a len sa uspokojil s jej názorom, pod ktorý sa ale podpísalo mnoho faktorov, na ktoré maloletá nemala žiadny faktický vplyv. Ponechaním status quo dochádza k narušeniu rovnováhy práv rodičov priznaných zákonom a Dohovorom o právach dieťaťa v neprospech otca, nakoľko sa dostáva do pozície odsunutého rodiča. Strata dieťaťa je vždy závažným zásahom do práv rodiča. Keďže v živote človeka nie je možné vrátiť ani jeden deň späť a nahradiť čas, počas ktorého rodič nemohol tráviť čas so svojim dieťaťom, ide o nenapraviteľnú ujmu na strane dieťaťa aj rodiča. Situácia na strane maloletých detí je o to vážnejšia, že deti v útlom veku vnímajú čas diametrálne odlišne od dospelého človeka a už aj niekoľko týždňové odlúčenie môže na ich psychike zanechať fatálne následky, ktoré natrvalo poznačia vzťah dieťa - rodič. V danom prípade ide o desaťročné odlúčenie, pričom tento vzťah sa vyvíja samotným plynutím času. V zmysle povinnosti štátu vytvárať predpoklady pre narovnanie narušených vzťahov medzi rodičmi a deťmi, s odkazom na uznesenie Ústavného súdu Českej republiky z 13. decembra 2006, sp. zn. III. ÚS 438/05, dovolateľ tvrdil, že odvolací súd absolútne rezignoval na všetky princípy a hľadiská, ktoré mal v tejto veci aplikovať. Bolo a stále je zrejmé, že momentálne je absolútne scestné, aby mal ako otec zakázaný styk s maloletou dcérou, ktorú nikdy nijako neohrozoval a jedine sa dlhé roky snaží o znovuobnovenie kontaktu s ňou. Namietanú arbitrárnosť dovolateľ vyvodzoval z nezájmu odvolacieho súdu nariadiť znalecké dokazovanie, ktoré by malo priamu relevanciu s otázkou úpravy styku s maloletou. Takýto prístup súdu, podľa jeho názoru nemá nič spoločné s prihliadaním na najlepší záujem dieťaťa v kontexte zachovania jeho práva na oboch rodičov. V závere dovolateľ poznamenal, že pred vydaním napadnutého rozsudku osobne podal na členov senátu odvolacieho súdu trestné oznámenie pre zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa a teda už samotnou touto skutočnosťou boli členovia tohto senátu vylúčení z rozhodovania v tejto veci, avšak i napriek tomu senát odvolacieho súdu vo veci samej rozhodol. Navrhol napadnutý rozsudok, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

6. Matka vo vyjadrení k dovolaniu po zrekapitulovaní priebehu konania, zopakovaného dokazovania pred odvolacím súdom, k namietanému nesprávnemu procesnému postupu uviedla, že otec iba namieta nedostatočné zistenie skutočného stavu nevykonaním znaleckého dokazovania a nesprávne právne posúdenie, ktoré však nemožno subsumovať pod uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP. Matka sa nestotožnila s jeho názorom prezentovaným v dovolaní o nevykonaní žiadnych dôkazov odvolacím súdom. V tejto súvislosti zdôraznila, že odvolací súd nariadil aj výsluch maloletej N., aj napriek tomu, že bola vypočutá v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj jej postoj mal súd zistený z

výsluchu svedkyne J. F.. Podľa jej názoru, v konaní pred odvolacím súdom nebola otcovi a ani žiadnemu z účastníkov upretá realizácia zákonom stanovených patriacich procesných práv, v dôsledku ktorej by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Stotožnila sa so stanoviskom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 18. decembra 2024 v názore, že otec napáda faktickú rozhodovaciu činnosť a teda samotné rozhodnutie odvolacieho súdu, pričom z jeho dovolania nevyplýva, ktoré jeho neuskutočnené procesné práva zakladajúce porušenie práv na spravodlivý proces mali byť postupom odvolacieho súdu porušené. Rovnako aj z vyjadrenia kolízneho opatrovníka vyplýva, že sa stotožnil s názorom odvolacieho súdu. Navrhla dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

7. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dlhodobo spolupracuje s rodičmi mal. dieťaťa za účelom zmiernenia následkov ich rodičovského konfliktu. Postoj otca k úradu je často verbálne útočný, jeho vyjadrenia nepresné a často obsahujú subjektívne skreslené informácie. Matka mal. dieťaťa s úradom spolupracuje. K tvrdeniam uvedeným otcom v dovolaní, kolízny opatrovník poznamenal, že vždy koná výlučne v záujme maloletého dieťaťa. Otcom citovaná interpretácia vyjadrenia kolízneho opatrovníka v dovolaní vychádza zo zápisnice zo súdneho pojednávania, v ktorej boli zachytené len časti vyjadrenia kolízneho opatrovníka. Maloletá N. K. á jednoznačne odmietavý postoj k otcovi, nemá prázdno v živote bez otca a tiež k nemu necíti nenávisť, ani iné negatívne pocity. Kolízny opatrovník sa vo všetkých svojich doterajších vyjadreniach plne stotožnil s vyjadreniami odvolacieho súdu.

8. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je náležité odôvodnené, nenesie znaky arbitrárnosti. Dodala, že odvolací súd za účelom zistenia skutočného stavu veci doplnil a zopakoval dokazovanie. Navrhla dovolanie otca podľa § 448 CSP zamietnuť.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ CMP v spojení s § 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) otec, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

10. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

11. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

12. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

14. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

15. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom.

Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

16. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

17. Pod porušením práva na spravodlivý proces vo všeobecnosti treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

18. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolateľ namietal hodnotenie dôkazov, nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov, arbitrárnosť až svojvôľu odvolacieho súdu, ktorý mal rezignovať na všetky hľadiská a princípy, na ktoré mal v danej veci prihliadať v záujme obnovenia vzťahu otca s maloletým dieťaťom.

19. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že odvolací súd posudzujúc odvolania rodičov, vo vzťahu k úprave styku otca s maloletou N.Í., v záujme zistenia skutočného stavu nariadil odvolacie pojednávanie, zopakoval a doplnil dokazovanie v súlade s § 68 CMP. Porovnaním pomerov v čase predchádzajúceho rozhodnutia v konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 20P/55/2015, vychádzajúc zo zistených pomerov, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, odvolací súd správne ustálil, že v konaní otec nepreukázal, že by v stresových situáciách a pod záťažou v súvislosti s rodinou, teda nielen v kontakte s matkou maloletej, mal svoje konanie a agresivitu pod kontrolu, ku ktorej zmene mala prispieť práve doporučená psychoterapia znalcom W.. K.. A. J., ktorá bola konštatovaná nielen v čase rozhodovania o zákaze styku v konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 42C/99/2010, ale aj v čase rozhodovania súdu o prvom návrhu otca na zrušenie zákazu styku a o úpravu styku s maloletou pôvodne vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 20P/55/2015. Odvolací súd v tejto súvislosti podotkol, že k zmene pomerov na strane otca nedošlo ani s vyhodnotením jeho trestnoprávneho konania, za ktoré bol právoplatne odsúdený. Vychádzajúc zo znaleckého posudku vypracovaného v konaní o rozvod manželstva rodičov maloletej, potreba terapie sa netýkala len vo vzťahu k matke dieťaťa, ale celkovo za účelom stability osobnosti otca, ktorý je pod vplyvom záťaže stále vystavený riziku agresívneho konania. Znalec W.. K.. J., N.. v znaleckom posudku č. 97/2015 odporúčal otcovi absolvovať psychoterapie s účelom, ktorý súvisel so spáchaným trestným činom s cieľom dosiahnutia takej miery reštrukturalizácie osobnosti, aby sa minimalizovalo riziko dekompenzácie poruchy osobnosti v takom rozsahu, v akom nastalo v súvislosti s vyšetrovaným činom. V konaní vedenom na Mestskom súde Bratislava II pod sp. zn. 22P/74/2022 o návrhu otca na uloženie výchovného opatrenia, súd prvej inštancie vyhodnotil neúspešnosť už raz nariadeného výchovného opatrenia z dôvodu hlboko narušeného vzťahu medzi dieťaťom a otcom, z dôvodu dlhodobej nerealizácie styku, v dôsledku čoho nedošlo k naplneniu cieľa a účelu výchovného opatrenia pre nezmenené postoje otca a maloletého dieťaťa. Odvolací súd k predloženému znaleckému posudku č. 61/2020 vypracovanému znalkyňou N.. K.. E. F., skonštatoval jeho nepresvedčivosť k otázke posúdenia osobnostnej stránky otca k spôsobilosti samostatne zabezpečiť starostlivosť a výchovu maloletých detí a poskytnúť im primeranú opateru. Znalkyňa len stroho uzavrela, že otec je spôsobilý samostatne túto starostlivosť a výchovu maloletých detí zabezpečiť a nie je potrebná psychologická intervencia, ktorý záver však bližšie vôbec nezdôvodnila. K zamietnutiu návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania odvolací súd podotkol, že otec v súvislosti s týmto navrhovaným dôkazom spochybňoval rodičovské kompetencie matky a tvrdil jej manipuláciu. Napokon odvolací súd k interpretácii otca

ohľadne názoru maloletej N. poznamenal, že nebola správna, lebo jej výsluchom pred odvolacím súdom zistil opak.

20. K namietanému hodnoteniu dôkazov odvolacím súdom dovolací súd uvádza, že nesúhlas dovolateľa s procesným postupom odvolacieho súdu, s hodnotením dôkazov nemožno považovať za porušenie jeho procesných práv. Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúca z čl. 15 Základných princípov CSP v spojení s § 191 CSP, vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov (čl. 46 ústavy) a znamená, že záver, ktorý sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Hodnotenie dôkazov úvahou súdu však neznamená ľubovôľu, lebo hodnotiaca úvaha musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a vykazovať funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania. Výsledky hodnotenia dôkazov sú súčasťou odôvodnenia rozhodnutia, v ktorom súd stručne, jasne a výstižne vysvetľuje, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a pod. Pri hodnotení dôkazov nie je prípustný eklektický a neopodstatnený výber dôkazov smerujúci k jednostranným záverom. Zásada voľného hodnotenia dôkazov je totiž limitovaná požiadavkou nadväznosti medzi skutkovými zisteniami súdu získanými v procese dokazovania, úvahami súdu v procese hodnotenia dôkazov a jeho právnymi závermi (I. ÚS 114/2008).

21. Nadväzujúc na uvedené dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie odvolacieho súdu v celom jeho kontexte (v bodoch 10 až 45) spĺňa náležitosti odôvodnenia vyplývajúce z ustanovení § 220 ods. 2 v spojení s § 393 ods. 2 CSP, lebo zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami, aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Výsporiadanie sa s uplatnenými podstatnými odvolacími námietkami, odvolacím súdom možno považovať za dostatočné aj v zmysle § 387 ods. 3 CSP.

22. K uvedenému dovolací súd len poznamenáva, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie (§ 442 CSP), v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižších inštancií, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania, vrátane nesprávneho vyhodnotenia niektorého dôkazu. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP; v preskúmvanej veci však dovolací súd takúto vadu nezistil.

23. K namietanému hodnoteniu prejaveneho názoru maloletej Patrície, dovolací súd uvádza, vo veciach úpravy styku musí brať súd do úvahy špecifiká každého jedného prípadu a z týchto skutočností vyabstrahovať, čo je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa a za týmto účelom zisťovať tiež názor maloletého dieťaťa (§ 116 ods. 2 CMP).

24. K otázke vyhodnotenia najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa ústavný súd v uznesení z 9. októbra 2014 sp. zn. II. ÚS 662/2014 uviedol, že „z celkového kontextu právnej úpravy vzťahov medzi rodičmi a deťmi, ako i z Dohovoru o právach dieťaťa, Európsky súd pre ľudské práva v tejto súvislosti pripomína,

že medzi záujmom maloletého dieťaťa a jeho rodiča sa musí nájsť spravodlivá rovnováha (napr. rozsudok EŠLP vo veci Olsson proti Švédsku, č. 10465/83). Prisúdil sa zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktorý podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča. Uvedené konštatovania majú na mysli potrebu nájdania určitého a konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo je v záujme jeho rodičov.

25. Z nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 378/2019 z 2. apríla 2020 taktiež vyplýva, že „pokiaľ teda ide o záujem maloletého dieťaťa, súd musí tento vyhodnocovať a zdôvodniť nielen mechanicky a formálne, ale s ohľadom na in concreto okolnosti spočívajúce v danosti prípadne v absencii nielen „technických“ podmienok na výchovu, starostlivosť a všestranný vývoj maloletého (bytové predpoklady, dochádzka do školy alebo na voľnočasové aktivity, lekárska starostlivosť a pod.), ale aj vzhľadom na emocionálne či už pozitívne alebo negatívne väzby maloletého ku každému z rodičov, tobôž, ak o kvalite týchto väzieb vypovedá nestranné znalecké posúdenie“.

26. Z obsahu podstatných skutočností z výsluchu maloletej Patrície pred odvolacím súdom vyplynulo, že dieťa sa s otcom nechce stretávať, nepamätá si ho. Maloletá N. zotrvala na svojom postoji k tomu, že situáciu nechce zmeniť, otec urobil chybu, odmieta ho ako človeka, ktorý si túto chybu doposiaľ nepripustil. Aj podľa názoru dovolacieho súdu uvedenému prejavenej názoru maloletej nie je možné nevenovať náležitú pozornosť s prihliadnutím na jej rozumovú vyspelosť, vek blízky dospelosti (17 rokov) a hlboko narušený vzájomný vzťah medzi otcom a dieťaťom. V kontexte uvedeného preto namietané hodnotenie prejavenej názoru, nemožno považovať za dôvodné, i napriek prezentovaným názorom otcom v dovolaní, ktorý s interpretáciou výsledku obsahu pohovoru s maloletou odvolacím súdom nesúhlasil. Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

27. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 383/06), čo sa netýka preskúmvanej veci. Podľa názoru dovolacieho súdu dovolateľ nevytýka žiadne nedostatky v procesnom postupe odvolacieho súdu, jeho nesúhlas s právnym posúdením odvolacieho súdu, nepredstavuje vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (R 54/2012).

28. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010). Je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

29. Z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vyplýva, že prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci v zásade nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP (R 24/2017). Do úvahy preto neprichádza ani relevantnosť námietky, že odvolací súd nedostatočným odôvodnením rozhodnutia dovolateľovi znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje,

nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06). Odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizovateľné základné právo strany sporu na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

30. Rovnako Európsky súd pre ľudské práva stabilne judikuje, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, zároveň však nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Španielsku z 29. apríla 1993; m. m. II. ÚS 410/06, I. ÚS 736/2016).

31. K nevykonaniu otcom navrhovaného znaleckého dokazovania súdmi nižšej inštancie, dovolací súd len dodáva, že otec tento dôkaz navrhoval za účelom posúdenia či a do akej miery sú deti manipulované matkou a čo je dôvodom ich odmietavého postoja k otcovi. Podľa jeho vyjadrenia, až na základe výsledkov tohto dokazovania bude možné prípadne nastaviť ďalšie výchovné opatrenie.

32. Podľa § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

33. Dokazovanie je časť civilného súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú uplatnený nárok. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, majúcej základ v ústavnom princípe nezávislosti súdov. Táto zásada vyplývajúca z čl. 15 Základných princípov CSP, normatívne vyjadrená v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov robí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 729 s.).

34. Najvyšší súd v uznesení zo 16. mája 2019 sp. zn. 4Cdo/100/2018 uviedol, že „procesnému právu účastníka navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch a dôkazoch rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhovie, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou kapacitou. Nakoniec tretím je nadbytočnosť dôkazu, t. j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada tzv. opomenuté dôkazy takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť“. Totožný názor vyplýva aj z uznesenia najvyššieho súdu z 29. októbra 2019 sp. zn. 5Cdo/202/2018.

35. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy (III. ÚS 332/09). Zasadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a

zrozumiteľne (logicky) odôvodnené.

36. V okolnostiach preskúmanej veci je nesporné, že vykonané dokazovanie súdom prvej inštancie, ako aj jeho zopakovanie a doplnenie odvolacím súdom i opätovným výsluchom maloletej Patrície, bolo dostatočné pre záver o nedôvodnosti nariadenia znaleckého dokazovania za účelom zisťovania tvrdeného vplyvu matky maloletej na jej odmietavý postoj k otcovi. Súd prvej inštancie správne zdôraznil, že prenos postoja matky ako preferenčného rezidenčného rodiča, obzvlášť vzhľadom na prežité traumy zo spoločného života s otcom je prirodzený. S prihliadnutím na vek blízky dospelosti, intelektuálnu vyspelosť maloletej N. v spojení s čl. 5 Základných zásad Zákona o rodine i Dohovoru o právach dieťaťa, vykonanie navrhovaného dôkazu nebolo nevyhnutné pre zistenie skutočného stavu veci. Objektívnym explicitne ustanoveným zákonným kritériom na rozhodnutie vo veciach úpravy rodičovských práv k maloletým je najlepší záujem maloletého dieťaťa, ktorý musí súd vyhodnotiť s prihliadnutím na okolnosti danej veci (II. ÚS 101/2022). Keď ich vzájomná korelácia z objektívnych alebo subjektívnych dôvodov možná nie je, prednosť má vždy záujem maloletého dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa, musí byť teda vždy postavený na piedestál, a preto nie je umožnené rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie alebo rozvoj dieťaťa. (napr. rozsudky ESLP Elsholz proti Nemecku č. 25735/94. Ignaccolo-Zenide proti Rumunsku č. 31679/96, Nuutinen proti Fínsku č. 32842/96)“.

37. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd teda konštatuje, že konanie nie je zaťažené vadou zmätočnosti, v dôsledku ktorej by došlo k porušeniu procesných práv dovolateľa v takej intenzite, že by bolo možné konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru a tým aj k naplneniu dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

38. Vzhľadom na uvedené dôvody dovolací súd dovolanie otca odmietol v súlade s § 447 písm. c) CSP, lebo smeruje proti rozhodnutiu proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

39. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1 v spojení s § 2 ods. 1 CSP a § 52 CMP.

40. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.